

کاربرد نظریه تحلیل تبادلی (TA) در مشاوره، روان درمانی و آموزش

مریم احمدی فقیه^۱، مجید ضرغام حاجبی^۲، اکرم السادات حسینی^۳

۱- دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی " دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد قم

۲- استادیار و عضو هیات علمی " دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد قم "

۳- دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی " دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد قم "

چکیده

نظریه تحلیل تبادلی (تحلیل رفتار متقابل)، نظریه ای قابل فهم و پیشرفته روان شناسی درباره تفکرات، احساسات و ارتباطات افراد است؛ که توسط اریک برن طراحی شده است. تاکید و تمرکز این نظریه بیشتر بر حالت‌های خود انسانها و چگونگی استفاده از آنها در زندگی روزمره است؛ که باعث می شود روابط انسانها بهبود یابد. هدف نهایی آن رسیدن فرد به خود مختاری است. امروزه از این رویکرد در بسیاری از پژوهش‌های مختلف علمی استفاده می گردد و پژوهشگران در این زمینه به نتایج مطلوبی دست یافته اند که این یافته ها در حیطه های مختلف مورد استفاده قرار می گیرند. هدف از نگارش این مقاله، توضیح مختصری در مورد مفاهیم نظری این نظریه (انواع حالت‌های خود، انواع تبادلات، تعاملات اجتماعی، رویه ها و مناسک، وقت گذرانیها، قصه زندگی و بازیها)، و کاربرد آن در مشاوره و روان درمانی (هدفهای مشاوره و درمان و مکاتب درمانی کلاسیک، تصمیم گیری مجدد، نیروگذاری روانی، روانپزشکی بنیادگرا، تحلیل تبادلی یکپارچه، تحلیل تبادلی رفتاری-شناختی، تحلیل تبادلی روان پویایی و تحلیل تبادلی ارتباطی) و آموزش (کاربرد انواع حالات خود، الگوی محرک و الگوی نوازش در کلاس درس) است. روش این پژوهش توصیفی -تحلیلی می باشد. در پایان نیز این نظریه مختصراً با نظریه های روانکاوی، گشتالت درمانی، واقعیت درمانی و طرحواره درمانی مقایسه شده است. سپس پیشنهادهایی برای پژوهشهای آینده ارائه شده است.

واژه های کلیدی: تحلیل تبادلی، مشاوره، روان درمانی، آموزش